

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 23C/65/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412206924
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Rigáňová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2013:1412206924.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v právnej veci navrhovateľky: E. O., bytom F. L. X, Bratislava, zast. JUDr. Romanom Juríkom, advokátom, so sídlom Račianska 62, Bratislava proti odporcovi: G. F., bytom E. XX, Bratislava o ochranu osobnosti s návrhom na priznanie nemajetkovej ujmy rozhodol

r o z h o d o l :

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke nemajetkovú ujmu 34.000,- EUR, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 29.5.2012 sa navrhovateľka domáhala, aby súd zaviazal odporcu k zaplateniu sumy 34.000,- EUR ako nemajetkovej ujmy titulom ochrany osobnosti z dôvodu, že následkom dopravnej nehody, ktorú spôsobil odporca, manžel navrhovateľky dňa X.X.XXXX podľahol zraneniu, ktorým zásahom odporcu bolo porušené právo navrhovateľky na rodinný život. Po smrti manžela bolo ťažké pre navrhovateľku zaradiť sa do bežného života, s manželom plánovali spoločný dôchodok, navrhovateľka zostala sama.

Kvalita jej života klesla nielen finančne, ale aj emocionálne, musela spôsobiť život ako aj prostredie zmeniť, zhoršil sa jej zdravotný stav. Navyše odporca neprejavil žiadnu ľútosť a ani sa neospravedlnil.

Odporca sa k návrhu, ktorý mu bol riadne doručený nevyjadril, na pojednávania vo veci sa ani raz nedostavil. Účasť na pojednávaní dňa 5.12.2012 písomne ospravedlnil z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti, účasť na pojednávaní, ktoré bolo nariadené na 25.7.2013 telefonicky ospravedlnil z dôvodu kolízie pojednávania svojho právneho zástupcu, plnú moc na zastupovanie v konaní však ani dodatočne do spisu nezaložil, neúčasť na pojednávaní konaného dňa 12.9.2013 taktiež telefonicky ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti, doklad nedoložil.

Súd príslušný na konanie s poukazom na ust. §-u 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti odporcu, vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom svedkov G..A..E. L. C. H..L. P., oboznámil sa s listinnými dôkazmi - potvrdením sociálnej poisťovne, potvrdením o zdravotnom stave navrhovateľky, rozsudkami OS BA I č.k. 1T 16/2011 zo dňa 14.3.2012 a KS v Bratislave č.k. 4To 160/2012 zo dňa 14.2.2013, taktiež sa oboznámil s vyjadreniami právneho zástupcu navrhovateľky a zistil nasledovný skutkový stav podstatný pre rozhodnutie vo veci:

Dňa XX.X.XXXX pri dopravnej nehode odporca motorovým vozidlom narazil do manžela navrhovateľky H..G. O. idúceho po priechode pre chodcov, ktorý utrpel ťažké zranenia, ktorým dňa X.X.XXXX . podľahol. Odporca bol rozsudkom OS BA I č.k. 1T 16/2011 zo dňa 14.3.2012 v spojení s rozsudkom KS v BA č.k. 4To 160/2012 zo dňa 14.2.2013 právoplatnými dňa 14.2.2013 uznaný vinným, že z nedbanlivosti spôsobil inému smrť, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr.zák. a bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov s tým, že výkon uloženého trestu mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu vo výmere 3 roky. Odporcovi bol taktiež uložený trest zákazu činnosti riadenia motorových vozidiel na dobu 3 rokov a poškodená navrhovateľka bola so svojim nárokom na náhradu škody odkázaná na občiansko-právne konanie.

Aj v odôvodnení predmetných rozhodnutí súdy ustálili, že odporca sa dopustil prečinu usmrtenia na tom skutkovom základe, že dňa XX.X.XXXX o 10,15 hod. pred Fakultou telesnej výchovy a športu UK zľava narazil osobným motorovým vozidlom zn. Škoda Favorit EČ: L. XXX H. na priechode pre chodcov do idúceho chodca H.. G. O., ktorý následkom ťažkého zranenia, ktoré utrpel, dňa X.X.XXXX zomrel. Odporca so zreteľom na miesto dopravnej nehody bol povinný prispôbiť rýchlosť vedenia vozidla dopravnej situácii a toto viesť menšou rýchlosťou ako bola v čase spáchania skutku maximálne povolená, ktorú povinnosť však odporca porušil.

Súd s návrhu a výpovede navrhovateľky zistil, že pred manželovou smrťou bývali spolu v spoločnej domácnosti v rodinnom dome, spoločne hospodárili, trávili spolu všetok čas, ich vzťah a spolužitie bolo nadmieru harmonické. Manželstvo navrhovateľky s toho času už nebohým H..G. O. bolo u obidvoch v poradí druhým manželstvom, manžel navrhovateľky s jej dcérami, aj v čase, keď boli maloleté, aj v čase ich plnoletosti, keď už mali vlastné rodiny, mali vzájomne veľmi dobrý vzťah, taktiež s vnúčatami a pravnučkou navrhovateľky, manžel navrhovateľky bol vzhľadom na svoju osobnosť rodine oporou. Po jeho smrti musela navrhovateľka rodinný dom, kde bývali predať z dôvodu vyporiadania dedičstva po nebohom, musela vyplatiť zákonný dedičský podiel synovi nebohého z predchádzajúceho manželstva, kúpila si jednoizbový byt, kde býva v súčasnosti.

Čo sa týka okolností v súvislosti so smrťou manžela, navrhovateľka ako aj celá rodina, udalosti tak ako sa stali ťažko prežívali, v miestnosti resp. v zariadení, kde sa mala v blízkej budúcnosti konať oslava 60-tich narodenín manžela navrhovateľky, sa rodina zúčastnila na jeho kare.

V deň kedy sa dopravná nehoda stala išiel manžel navrhovateľky do obchodu, domov sa už nevrátil. Navrhovateľka v nemocniciach po intenzívnych telefonátoch zisťovala, či sa niečo nestalo, nebola jej poskytnutá žiadna informácia, nakoľko manžel nebol zaregistrovaný na príjme, až na druhý deň prišli policajti navrhovateľke oznámiť, čo sa stalo. Navrhovateľka za manželom do nemocnica chodila každý deň, po 13 dňoch zraneniam podľahol.

Následkom stresu a psychického vypätia sa u navrhovateľky prejavili zdravotné problémy, bola jej diagnostikovaná cukrovka, navrhovateľka musí dodržiavať prísne stravovacie pravidlá, začala mať problémy s vysokým tlakom, musí užívať pravidelne lieky.

Po smrti manžela navrhovateľky ako aj následne po dopravnej nehode odporca žiadnu úľtosť neprejavil, svoju účasť neprejavil ani v priebehu trestného konania, navrhovateľke ako aj rodine sa žiadnym spôsobom neospravedlnil.

Vyššie uvedené skutočnosti vo svojich výpovediach potvrdili vypočuté svedkyne E. L. C. L. P., dcéry navrhovateľky, zhodne uviedli, že navrhovateľka zostala sama, udalosti veľmi ťažko prežívala, aj v súčasnosti stále u nej prevláda smútok a osamelosť.

Tento skutkový stav súd posúdil podľa nasledovných ustanovení:

Podľa ust. §-u 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa ust. §-u 13 ods. 1, 2 OZ Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Súd vyhodnotil dôkazy jednotlivo ako aj vo vzájomných súvislostiach a dospel k nasledovnému názoru:

Navrhovateľka svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnila protiprávnym konaním odporcu, ktorým došlo k zásahu do jej súkromia, ktorého súčasťou je okrem iného aj právo rozvíjať a vytvárať vzťahy s ľuďmi, osobitné vzťahy na emocionálnej báze, teda vzťahy medzi príslušníkmi rodiny budované na citovo silných vzájomných väzbách.

Súd, ktorý vychádzal zo skutkového stavu zisteného a ustáleného v priebehu konania, je názoru, že konanie odporcu v predmetnom prípade predstavuje neoprávnený zásah do osobnostných práv navrhovateľky, konkrétne do jej súkromia a do jej rodinného života.

Aby bolo možné hovoriť o zásahu určitej osoby usmrtením iného človeka, musí byť medzi dotknutou osobou a osobou zomrelou blízky osobný citový vzťah, len v takomto prípade môže konanie pôvodcu zásahu predstavovať v uvedenom zmysle zásah do súkromia dotknutej osoby.

V danom prípade sa jednalo nesporne o silné citové väzby navrhovateľky k už toho času nebohému manželovi, ktorého smrť za už uvedených okolností vyvolala u navrhovateľky veľkú traumu a psychickú záťaž.

Súčasťou osobnostných práv, ktorých ochrana je zabezpečená ustanovením §-u 11 a nasl. OZ je právo na súkromie, ktoré zahŕňa aj právo vytvoriť si a udržiavať vzťahy s inými ľuďmi, predovšetkým v oblasti citovej, aby osoba mohla rozvíjať a naplňovať aj v tejto oblasti vlastnú osobnosť.

Protiprávne narušenie uvedených vzťahov je teda neoprávneným zásahom do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. Navrhovateľka uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom predpoklady na priznanie tejto náhrady s poukazom na cit. ust. §-u 13 ods. 2 OZ sú naplnené vtedy, ak došlo k zásahu do osobnostných práv, poskytnuté zadosťučinenie sa však nezdá postačujúce z dôvodu, že bola znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti.

Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy v prejednávanej veci súd pri úvahe o jej výške zohľadnil skutočnosť, že navrhovateľka s manželom mali harmonické manželstvo, plánovali spolu budúcnosť na dôchodku s tým, že tak ako si vždy vzájomne pomáhali a boli si oporou, budú takto žiť aj v ďalšom období. Navrhovateľka je v dôchodkovom veku, zostala sama, má zdravotné problémy, taktiež bola nútená z finančných dôvodov zmeniť svoje pomery a presťahovať sa, čo v jej veku nesporne nie je jednoduchá zmena. Navyše má zdravotné problémy, ktoré pred smrťou manžela nemala, tieto možno považovať za následok prežitého stresu a psychickej záťaže. V neposlednom rade ako už súd opakovane uviedol, odporca neprejavil ani minimálnu účasť a ľútosť, čo nesporne u navrhovateľky spôsobenú ujmu aj znásobilo.

Z uvedených dôvodov súd dospel k názoru, že v danom prípade boli splnené predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy a suma, vo výške ktorej navrhovateľka nárok na nemajetkovú ujmu uplatnila, je primeraná a odporcu tak zaviazal k jej zaplateniu.

O trovách konania súd rozhodne v súlade s ust. §-u 167 ods. 1 OZ samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa

doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom podpísaného súdu, písomne v 2 vyhotoveniach.

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho

robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané, datované, v dostatočnom počte rovnopisu a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p., (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za neprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

V prípade, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.